

17.11.2008

Maahanmuuttajien kielikoulutuksen kehittämishankkeiden koordinoitiprojekti

OHJAUSRYHMÄN KOKOUS

Aika 14. 11. 2008 klo 13.00 – 15.00

Paikka Opetushallitus neuvotteluhuone 411–412, neljäs kerros
Kumpulantie 3, 00520 HELSINKI

Kokouksen asialista

Läsnä: Sirpa Rönkkö pj.
Ulla Rönberg
Hannele Salminen
Lari Kotilainen siht.
Pirkko Sartoneva
Helena Kasurinen
Sirkku Salonen
Päivi Leppänen
Anna-Liisa Tavi
Tuija Lehtonen
Sonja Hyvönen
Tarja Leblay
Leena Nissilä

Poissa Irma Heikkilä-Paukkonen
Ella Kiesi
Cynde Sadler
Lea Siltanen

1. Kokouksen avaus

Kokous avattiin. Alkusanoina Leena Nissilä tuo terveisiä kaikkien esr-rahoitteisten ohjausryhmästä. Oleellisia terveisiä:

* Valtioneuvoston selonteko kotouttamislain toimeenpanosta. Oleellinen meidänkin kannalta. Tulee pian voimaan. Tämänhetkinen tilanne kiertää kokouksessa paperilla.

17.11.2008

- * Puikot -ohjelma (toteutettu kotouttamislain ohessa) ei etene juuri nyt.
- * 9,5 miljoonaa euroa lisää maahanmuuttajien perusopetuksen valmistavaan opetukseen. Perusopetuksen ryhmäkokoihin 16,5 miljoonaa euroa lisää.
- * AkkuMako (Akku=Ammatillisesti suuntautuneen aikuiskoulutuksen kokonaisuudistuksen yhteistyöryhmä) maahanmuuttajakoulutukselle on perustettu.
- * Alueorganisaatiossa maahanmuuttaja-asiat menossa Elluun, ei Alluun.
- * Monikulttuurisuustaitojen kehittäminen kouluissa -ohjelma, maaliskuussa lisähaku uusille kunnille.

2. Syksyn hakukierroksen 6. - 31.10.2008 tulokset

- * tulokset eivät lihavita: hankehakuja 10, joista yksi myöhässä mukana sekä isoja hankkeita, joissa suuret verkostot, että pienempiä hankkeita
- * tarkemmat sisällöt eivät vielä selvillä
- * seuraavaksi asiantuntijaryhmä pisteyttää hankkeita, 0–5 pistettä mm. seuraavista: toteutuskelpoisuus, tarpeellisuus, kuvauksen konkreettisuus, realismi, taloudelliset edellytykset, ammattitaito ja kokemus, maahanmuuttaja-asioiden tuntemus, verkostot valmiina
- * lopulliset päätökset ensi vuoden puolelle, tammikuussa jatkoneuvottelut potentiaalisten hankkeiden kanssa, helmikuussa päätetään.
- * 13.–14.3.2009 seminaari rahoitetuille

Keskustelua:

K: Saadanko rahat menemään tänä vuonna? V: Ei tarvitsekaan saada tänä vuonna (1,16 milj. yhteensä). Mutta riittävästi ”kalliita” hankkeita hakijoissa.

K: Milloin seuraava haku? Voisiko jo mainostaa? V: Ensi haussa haetaan puuttuvia taitotasoja. Ruotsinkielisen materiaalin haku syksyllä, myös suomenkielisen. Ykin digitalisointi käyntiin kevään aikana.

K: Täydentävätkö eri hankkeet toisiaan? V: Yhteistyötä tehdään ja päällekkäisyydet karsitaan. Leena Nissiläkin sanoo, että jatkoneuvotteluissakin voidaan tarkentaa hakijoiden tavoitteita, jotta ei päällekkäisyyksiä.

Opetushallitus

Kumpulantie 3, PL 380, 00531 Helsinki, puhelin (09) 774 775, faksi (09) 7747 7865,
etunimi.sukunimi@oph.fi, www.oph.fi

Utbildningsstyrelsen

Gumtåktsvägen 3, PB 380, 00531 Helsingfors, telefon (09) 774 775, fax (09) 7747 7865,
förnamn.efternamn@oph.fi, www.oph.fi

17.11.2008

K: Tuleeko tieto jatkoneuvotteluihin pääsystä tänä vuonna? V: Tieto ei-pääsemisestä tämän vuoden puolella.

3. Käynnistettäville hankkeille asetettavat kriteerit, ks. liite

S-postilla lähetetty lista koostettu Opetushallituksen laatukriteerioppaasta. Miten työstetään eteenpäin? Neljä osiota: pedagoginen laatu, materiaalin käytettävyys, esteettömyys, tuotannon laatu.

Keskustelua esteettömyydestä: Otetaanko kaikki mahdolliset esteellisyydet huomioon? LN: Esteettömyys suhteessa kielitaitotasoihin, erityisesti alkeissa otettava huomioon (esim. luku- ja kirjoitustaidon opetus). Hannele Salminen epäilee, että esteettömyyttä ei voi rakentaa sisään ihan kaikkeen.

Helena Kasurinen kysyy: Miten opiskeluprosessia ohjataan? Ohje ei ehkä riittävän konkreettinen. V: Tämä ehkä vasta luuranko. Varsinainen materiaali sitten konkreettisempi. HK kommentoi: Ehkä silti pitäisi olla konkreettisempi.

Päätettiin, että 10. tammikuuta 2009 mennessä kaikki lähettävät kommentteja esitetystä paperista työryhmälle, johon kuuluvat ehkä Ulla, Tuija, Helena ja Ella. Työryhmä muokkaa lopullisen ohjeen.

4. Aikis -hankkeen eteneminen

Keskusteltiin paljon Ykin (yleiset kielitutkinnot) digitalisointiprojektista eli suomen keskitason koko järjestelmän digitalisoinnista.

Keskustelun tiivistys: Järjestelmä tällä hetkellä ongelmallinen, sillä testeihin on kova tunku. Digitalisointi tulee kestämään vielä vuosia joka tapauksessa. Testejä olisi haluttu nopeammin verkkoon, mutta näin ei kaiketi tule tapahtumaan. Argumentointia siitä, että pelkkien testien digitalisointi ei nopeuttaisi kuitenkaan. Entä onko päiviä tulossa lisää lähiaikoina (nykyiseen neljään)? Ei tietoa... Painetta voisi vähentää tutkintopaikkoja lisäämällä. Kävi selväksi, että paine on aika kova. Päivi Leppänen ja Anna-Liisa Tavi toivat esille nykytilanteen ongelmallisuuden.

Nyt tehty: Inkerinsuomalaisten järjestelmään on tutustuttu tarkkaan. Tehty kysely maahanmuuttajien ja yki-järjestäjien tietoteknisistä valmiuksista. Tutustuttu hollantilaiseen systeemiin. Paljon selvitetty.

Seuraavaan kokoukseen pyydetään joku Solkista selvittämään projektia. Silloin voidaan kysellä.

17.11.2008

Kansalaisuuslakiin tulee ehkä muutoksia niin, että poikkeusmahdollisuuksia tulee lisää. Kielitaitovaatimus sinänsä tulee säilymään, luultavasti taitotasoakaan ei tulla laskemaan. Luku- ja kirjoitustaidottomien poikkeusjärjestelyä tullaan laajentamaan. Huomautetaan, että on olemassa myös iso ryhmä ”hitaita” opiskelijoita, joilla laajemmin oppimisen ongelmia (”tuhansia” tällaisia opiskelijoita).

Tarja Leblay valmistelee Opetushallituksen lausuntoa Yki-tutkinnosta kansalaisuuslaissa. Sovittiin, että lausuntoon voi ehdottaa omia kommentteja (s-postitse Tarja Leblaylle). Asiasta tulossa myös keskustelutilaisuus.

5. Käynnistyvien hankkeiden koulutus

Minkälaista koulutusta hankkeiden toteuttajille tarjotaan?

Ulla esitteli Ella Kiesin lähettämää sähköpostia pedagogisen käsikirjoituksen laatimisesta.

Keskustelu:

- * Kannatetaan suunnittelun tärkeyden korostamista. Ei suoraan kirjoittamaan ”ruudulle”.
- * Kokoneiden opettajien ammattitaidon käyttämistä kannatettiin.
- * Koulutus suhteutettava valittujen projektien ihmisille. Eli suunniteltava myöhemmin.
- * Joka tapauksessa koulutuksella taataan yhdenmukaisuus eri hankkeiden välillä.
- * Jos tekninen toteutus ostetaan ulkopuolelta, pitää olla tarkkana, sillä alalla kirjavaa toteuttajaa.
- * Voidaan käyttää hyväksi tehtyä sähköisten materiaalien kartoitusta (Hanna Tanin selvitys)

6. Muut asiat

- ❖ Ruotsinkielisen sähköisen materiaalin selvitystyö. Sonja Hyvönen esitteli: Susan Bertils Vaasasta (Vasa Arbetarinstitut) tekee selvitystä olemassaolevista ruotsinkielien sähköisistä materiaaleista. Selvitys on valmis vuoden loppuun mennessä. 26 vastannutta oppilaitosta. Samanlaisia tuloksia ja toiveita kuin suomenkielisessä. Opettajat kokevat puutteeksi sen, että Suomen yhteiskuntaan liittyvää ruotsinkielistä materiaalia on vähän (Suomessa tehty pääosin Edu.fi:ssa Svenska för invandrare, muuten ”riikinruotsia”). Sonjan mukaan tärkeää olisi perustaa ryhmä, joka suhteuttaa suomenkielisen puolen havaintoja ruotsinkieliseen materiaaliin (mukaan opettajia ym.). Esimerkiksi teknisessä toteutuksessa otettava huomioon.

17.11.2008

Huomautettiin, että finskan ja toisen kotimaisen materiaalit pitää muistaa. Ovat kaikei mukana raporteissa.

- ❖ Tiedoksi sisäasiainministeriön työvoiman maahanmuuton edistämistä selvittäneen hankkeen loppuraportti <http://www.intermin.fi/julkaisu/312008>. Raportissa todetaan, että jo lähtömaissa pitäisi järjestää kielenopetusta. UR kertoi kunnan, valtion ja työnantajan vastuiden jakautumisesta lyhyesti.
- ❖ Aikis -hanke Oph:n sivuilla <http://www.oph.fi/page.asp?path=1,443,87351> Tällä hetkellä sivuilla yhteystiedot. Sivuille laitetaan kaikki kokous- ym. hankkeessa tuotettavat materiaalit.
- ❖ Logo. Esillä erilaisia joutsen-logoja. Valittu on värikäs viuhkajoutsen.

7. Seuraava kokous

Perjantai 6. helmikuuta 13.00–15.00, Opetushallituksessa ⁱ

Muuta: Päivi Leppänen Amiedusta ilmoitti olevansa seuraavan vuoden virasta vapaana.

Pyydettiin kutakin tahoja ilmoittamaan varsinaiselle jäsenelle myös varajäsen. Osa on jo ilmoittanutkin.

8. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin.

Kokouksen sihteerinä toimi Lari Kotilainen

ⁱ (uusi osoite 22.12. alkaen Hakaniemenranta 6, PL 380, 00531 Helsinki, puhelinvaihde: 040 348 7555)